

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA
Wydział Reżyserii Dźwięku

Nazwa przedmiotu: Aranżacja			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Reżyserii Dźwięku			Rok akademicki: 2024/2025
Kierunek: Reżyserii dźwięku		Specjalność: Reżyseria muzyczna, również z rozszerzeniem MM	
Forma studiów: stacjonarna, II st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)		Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: Ćwiczenia indywidualne	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: II/3-4	Wymiar godzin: 15
Koordinator przedmiotu	Dziekan Wydziału Reżyserii Dźwięku		
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Ryszard Borowski		
Cele przedmiotu	Celem nauczania tego przedmiotu jest zapoznanie studentów reżyserii dźwięku z różnymi aspektami aranżacji. Ideałem byłoby po prostu nauczenie ich aranżowania, ale trzeba sobie jasno powiedzieć, że nie jest to możliwe w czasie jednego roku. Temat jest zbyt obszerny, zakres przedmiotu jest ogromny, a więc zadaniem wykładowcy powinno być ogólne zaznajomienie studentów z aranżacją oraz bliższe zajęcie się wybranymi problemami z tego przedmiotu. Pierwszeństwo powinny mieć praktyczne elementy, z którymi blisko może zetknąć się każdy reżyser dźwięku. Wiadomości przedstawione podczas nauki aranżacji powinny być uzupełnieniem dotychczasowych doświadczeń studentów. Punktem wyjścia do nauki aranżacji powinien być fakt, iż studenci mają już doświadczenie instrumentalne, znają dobrze nuty, potrafią „poruszać się” w klasycznej harmonii i rytmice. W trakcie nauki aranżacji powinno się też zauważyć interesujące zjawiska kulturowe związane z jazzem, takie jak jego możliwe połączenia z klasyką, czy wpływ na inne rodzaje muzyki (pop, muzyka filmowa).		
Wymagania wstępne	Dla studentów Reżyserii Dźwięku bez dodatkowych wymagań		
Kategorie EU	Nr EU	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Symbol EU kierunkowy
Wiedza	1	Znajomość zapisu partyturowego	S1_W01
	2	Znajomość notacji instrumentów muzycznych, kluczy i transpozycji, znaków partyturowych	S1_W02
	3	Znajomość typowych form muzycznych używanych w muzyce rozrywkowej, ze szczególnym uwzględnieniem jazzu	
Umiejętności	4	Posiada umiejętność biegłego czytania nut używanych w zapisie specyficznym dla muzyki jazzowej	S1_U02 S1_U03
	5	Posiada umiejętność stosowania w praktyce teorii muzyki klasycznej jak i jazzowej, szczególnie w zakresie zasad muzyki, harmonii, form muzycznych.	S1_U04
	6	Ma umiejętność zastosowania w praktyce teorii improwizacji	
	7	Posiada umiejętność poprawienia lub napisania solówki w utworze rozrywkowo-jazzowym	
	8	Umie dokonać analizy wzrokowej partytury i jej obrazowania/realizacji na fortepianie	
	9	Potrafi wykonać aranżację lub ją poprawić na potrzeby nagrania lub w czasie trwania nagrania	
	10	Posiada zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego czytania partytur umożliwiającą współpracę (m.in. komunikacja werbalna) z wykonawcami muzyki	

		partyturowej i innymi osobami zaangażowanymi w realizację muzyki instrumentalnej i wokalnoinstrumentalnej, np. podczas nagrania	
Kompetencje społeczne	11	Możliwość wykonania aranżacji lub jej poprawienia na potrzeby nagrania lub w czasie trwania nagrania	S1_K03 S1_K04
	12	Zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego czytania partytur umożliwiającą współpracę (m.in. komunikacja werbalna) z wykonawcami muzyki partyturowej i innymi osobami zaangażowanymi w realizację muzyki instrumentalnej i wokalnoinstrumentalnej, np. podczas nagrania	
TREŚCI PROGRAMOWE			Liczba godzin
Semestr III Podstawowe informacje, które potrzebne są każdemu aranżerowi: początek nauki kompozycji (form muzycznych, harmonii, kontrapunktu), znajomość podstaw jazzu oraz instrumentoznawstwa. Sposób strojenia i zapisu instrumentów (np. strój saksofonów in Bb i in Eb), skrótowy zapis funkcji harmoniczných, budowa typowych dla jazzu akordów (akordy nonowe i z większą ilością składników, akordy alterowane), znajomość stylów jazzowych. Tego typu zagadnienia powinny zająć pierwsze zajęcia z aranżacji. Jednocześnie nie można zajmować się nimi zbyt długo, ani na nich poprzestać. Zaznajomienie się z historią aranżacji, szczególnie jeśli chodzi o nagrania jazzowe Zajęcia obejmujące teorię jazzu, harmonię jazzową, orientacje w stylach powinny być prowadzone przed lub równolegle z zajęciami praktycznymi. Zajęcia praktyczne: 1. Wybór łatwego tematu i jego reharmonizacja – czyli zmiana podkładu harmonicznego 2. Zapis wybranego tematu w innej rytmice. Może być to temat klasyczny (bądź np. ludowy) przerobiony tak, aby pojawiały się w nim inne, najlepiej synkopowane rytmy. 3. Zapis tematu na typowy kwartet jazzowy: instrument melodyczny (saksofon, trąbka) i sekcję rytmiczną (fortepian lub gitara, perkusja, bas). Tu będziemy mieli do czynienia z zapisem funkcji harmoniczných oraz specyficznym i skrótowym zapisem rytmów. 4. Napisanie melodii (skomponowanie jej) do istniejącego akompaniamentu (np. do I preludium J.S.Bacha z <i>Das Wohltemperierte...</i>) lub do podanego podkładu harmonicznego (np. ze standardu). Przypuszczam, że każde z tych zadań powinno zająć dwa tygodnie. Po pierwszym tygodniu – podczas pierwszego sprawdzenia pracy są wnoszone poprawki, które student robi w tygodniu następnym i przynosi już poprawioną pracę.			15
Semestr IV 5 Napisanie własnej piosenki – w postaci tzw. fortepianówki. Tu ważne jest dobre połączenie tekstu i muzyki, wybór odpowiedniego charakteru muzyki itp. 6 Zaaranżowanie krótkiego i łatwego utworu (może być własna piosenka) na bigband. 7. Analiza wybranych, charakterystycznych nagrań w różnych stylach jazzowych – z partyturą! 8 Analiza (spisanie z nagrania) wybranej solówki instrumentalnej 9 Zaaranżowanie wybranej i zapisanej solówki (może być własna) jako special chorus 10. Rozplanowanie formy całego utworu bigbandowego z wcześniej poznanych i pisanych fragmentów			15
Metody kształcenia	1 Wprowadzenie metodyczne/teoretyczne do poszczególnych zagadnień pisania (aranżowania) 2 Realizacja zadań i ćwiczeń podczas zajęć z uwagami i wskazówkami pedagoga 3 Przygotowanie przez studenta wyznaczonych ćwiczeń na kolejne zajęcia i następnie omówienie ich realizacji przez pedagoga		
Metody weryfikacji EU	Ponumerowane metody weryfikacji		Nr EU
	semestr III – przedstawienie aranżowanych w czasie semestru fragmentów		S1_W01
	semestr IV – przedstawienie aranżowanych w czasie semestru utworów oraz kolokwium z oceną		S1_W02
KORELACJA EU Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI EU			
Nr EU	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji

1 S1_W01	Zapoznanie studentów z zapisem partyturowym	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
2 S1_W02	Zapoznanie studentów z notacją instrumentów muzycznych, kluczy i transpozycji, znaków partyturowych	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
3	Zapoznanie studentów z typowymi formami muzycznymi używanymi w muzyce rozrywkowej, ze szczególnym uwzględnieniem jazzu	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
4 S1_U02	Ćwiczenia umiejętności biegłego czytania nut używanych w zapisie specyficznym dla muzyki jazzowej	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
5	Ćwiczenia umiejętności stosowania w praktyce teorii muzyki klasycznej jak i jazzowej, szczególnie w zakresie zasad muzyki, harmonii, form muzycznych.	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
6 S1_U03	Ćwiczenia umiejętności zastosowania w praktyce teorii improwizacji	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
7	Ćwiczenia umiejętności poprawienia lub napisania solówki w utworze rozrywkowo-jazzowym	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
8 S1_U04	Analizowanie wzrokowe partytury i jej obrazowanie/realizacja na fortepianie	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
9	Wykonywanie aranżacji lub jej poprawianie na potrzeby nagrania lub w czasie trwania nagrania	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
10	Ćwiczenie zdolności autonomicznego i odpowiedzialnego czytania partytur umożliwiającej współpracę (m.in. komunikacja werbalna) z wykonawcami muzyki partyturowej i innymi osobami zaangażowanymi w realizację muzyki	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
11 S1_K03	Szukanie możliwości wykonania aranżacji lub jej poprawianie na potrzeby nagrania lub w czasie trwania nagrania	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury

12 S1_K04	Ćwiczenie autonomicznego i odpowiedzialnego czytania partytur umożliwiającej współpracę (m.in. komunikacja werbalna) z wykonawcami muzyki partyturowej i innymi osobami zaangażowanymi w realizację muzyki instrumentalnej i wokálně-instrumentalnej, np. podczas nagrania	Realizacja - stworzenie partytury wybranego tematu	Krytyczne konsultowanie i wnoszenie poprawek do powstającej partytury
-----------	--	--	---

Warunki zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest min 70% obecności oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia w wysokości powyżej 75%. Po semestrze 3 zaliczenie na podstawie testu osiągnięć, po 4 semestrze – kolokwium.		
---------------------------	---	--	--

Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
ECTS			1	1
Liczba godzin w tyg.			0,5	0,5
Rodzaj zaliczenia			zal.	kol.

Literatura podstawowa

R. Borowski – Flecista jazzowy (UMFC 2012)

Sammy Nestico - The Complete Arranger

Literatura uzupełniająca

David Baker - Techniques of Improvisation

Jerry Bergonzi - Melodic Structures

- Pentatonic

- Jazz Line

- Melodic Rhythms

Mickey Baker - Complete handbook for the Music Arranger

Bill Dobbins - A Creative Approach to Jazz Piano Harmony

- Jazz Arranging and Composing

Russell Garcia - The Complete Arranger Composer

- The Professional Arranger Composer, Book I, Book II
(Criterion Music Corp.)

Mark Levine - The Jazz Theory Book

- The Jazz Piano Book

David Liebman – A Chromatic Approach to Jazz Harmony and Melody

Jim McNeely - The Art of Comping

Ron Miller - Modal Jazz Composition & Harmony; vol.1 and 2

Oliver Nelson - Sax Improvisation for Saxophone

George Russel - The Lydian Chromatic Concept of Tonal Organisation

William Russo - Composing for the Jazz Orchestra

Keith Sawyer - Improvisation and the Creative Process

Horace Silver - The Art of Small Combo Jazz Playing, Composing and Arranging

Martial Solal - Methode d'improvisation

Bob Taylor - The Art of Improvisation

Pete Thomas - Composition, Orchestration & Arranging

Brian Waite - Modern Jazz piano

The New Grove Dictionary of Jazz, The Macmillan Press 1994

R. Cook & B.Morton - The Penguin Guide to Jazz on CD, Fifth Edition 2000

John Fordham - Jazz on CD. The Essential Guide 1996

The Blackwell Guide to Recorded Jazz, second edition, edited by Barry Kernfeld

C.Bohlander; K-H. Holler - Jazzführer; Personenteil; Sachteil

Bibliografia w języku polskim

Joachim Ernst Berendt - Wszystko o jazzie
Leksykon Kompozytorów XX wieku, PWM 1965

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	Liczba godz 15	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	Liczba godz.
Przygotowanie się do zajęć	20	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5
Praca własna z literaturą	10	Inne	
Konsultacje	10		
Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba punktów ECTS	2

Możliwości kariery zawodowej

Reżyser dźwięku muzyki instrumentalnej i wokalnoinstrumentalnej, w tym w szczególności muzyki rozrywkowej i jazzowej

Ostatnia modyfikacja

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
11.09.2024	Ryszard Borowski	